

Maandblad van de Verenigde Protestantse Kerk in België

Nr. 11 | maand november | 25ste jaargang

Er is van God uit

een plek
om te schuilen
en het uit te huilen

een plek
om te delen
in vreugde en verdriet
in angst en pijn

een plek om te leren
mens op aarde te zijn

een plek
om te vieren
het leven
dat sterker is dan de
dood

een plek
om te spreken
over alle nood

een plek
voor een lied,
een klank, een gebaar
een plek
om te spelen zonder gevaar

een plek
voor ons allen
voor u, voor jou, voor mij

een plek
waar niemand je knecht
een ieder is vrij

*bij 1 Korintiërs 12
Han MARSMAN*

Colofon

Verantwoordelijke uitgever

Ds. Daniël Vanescote

Redactieteam

Eefje van der Linden
Bea Smetryns-Baetens
Dick Wursten

Redactieadres:

Marsveldstraat 5 - 1050 Brussel
tel.: +32-(0)2-511 44 71
fax.: +32-(0)2-511 28 90
E-mail: info@vpkb.be

Web-site Internet:

<http://www.protestanet.be/VPKB>

Prijzen INFO

Individueel abonnement: Euro 10.50

Groepsabonnement: Euro 8.70
(vanaf minimum 5 exemplaren
naar éénzelfde adres)

Steunabonnement: Euro 12.00

Storten kan op rekeningnummer
068-0715800-64 van de Verenigde
Protestantse Kerk in België,
Marsveldstraat 5, 1050 Brussel.

De redactie behoudt zich het recht
voor om bepaalde artikels niet te
publiceren, indien nodig in te kor-
ten en/of redactioneel te bewer-
ken. Zij is niet verantwoordelijk
voor de inhoud van de artikels en
slechts ten dele voor de stijl.

Organisaties en bladen die niet
tot de VPKB behoren en artikels
uit het maandblad INFO geheel of
gedeeltelijk wensen over te ne-
men of te verwerken, dienen dit
schriftelijk aan te vragen.

Sluitingsdatum INFO december
2003: woensdag 12 november
uiterlijk om 14.00u.

Uit de redactie geklapt...

De VPKB lééft. Dat is zeker. Het is
een kerk, die bruist van activiteit.
Dat kan niet anders. De redactie
wordt immers overstelpt met aan-
kondigingen van bazars, Fancy Fairs,
ja zelfs een kerkmarkt waarbij Sinter-
klaas van de partij zal zijn. Ook wor-
den er rond Kerst allerlei speciale
gezinsdiensten, zangdiensten geor-
ganiseerd en staan er zelfs nieuw-
jaarsrecepties op stapel. En dan zijn
er nog vele andere dingen, die op
het grondvlak gebeuren; indien deze
één voor één beschreven werden,
dan zou, naar ik meen, een hele
jaargang niet volstaan om deze alle
te bevatten.

Daar zijn we dus maar niet aan be-
gonnen. Voor deze basale berichten
verwijzen wij de geïnteresseerde le-
zer naar de plaatselijke of regionale
kerkbladen. Of, als u geen zin hebt u
er op te abonneren, surf dan naar
www.vpkb.be en kijk eens in de ka-
lender of klik op de link naar één
van de plaatselijke kerken, die een
eigen website hebben. U zult uw
hart kunnen ophalen.

Als redactie van INFO nemen wij in
principe alleen aankondigingen van
activiteiten op die de grenzen van
de plaatselijke gemeenten overstij-
gen, hetzij qua inhoud, hetzij qua
platform.

Wij streven er naar van een berich-
tenblad (wat INFO oorspronkelijk
was) langzaam te groeien in de rich-
ting van een opiniërend blad. In dit
nummer vindt u trouwens naast veel
nieuws en informatie uit de kerk ook
enkele leerzame stukken over de be-
tekenis van de reformatie vandaag
en zelfs een exclusief 'bericht' uit
Rome. Veel leesplezier !

*namens de redactie,
Dick WURSTEN*

Inhoud

blz.

02 Colofon -
Uit de redactie geklapt -
Inhoud

03 Woord van de voorzitter -
Schriftwerk

04 Waar ik het met u over zou
willen hebben

06 Nieuws uit de synodale raad

07 Nieuws uit de coördinaties :
Volwassenenvorming

08 Op Vrije Voeten

blz.

11 Kindernevendienst -
Protestantse solidariteit

12 Agenda - Nieuws uit de
gemeenten

11 Nieuws van hier en daar -
In de wandelgangen

16 Nieuws van hier en daar -
Aankondiging

17 Personalia

20 Advertentie -
Protestantse Omroep

Schriftwerk

Waarom naar de kerk gaan ?

"Het gemeentelven hangt af van de inzet van vele leden en mag geen éénmans-zaak zijn. De protestantse kerk is vooral vrijwilligerskerk, wat overeenstemt met onze reformatorische kerkvisie. De laatste tijd neemt het aantal vrijwilligers af, m.n. voor activiteiten, die het plaatselijke vlak overstijgen: districtsvergaderingen, synodevergadering, commissies. Voor de toekomst van onze Kerk een ernstige evolutie. De onverschilligheid en het zich in zichzelf keren zullen overwonnen moeten worden, want ze staan de uitstraling van de Kerk in de weg."

Uit een verslag van de synodale raad van de Verenigde Protestantse Kerk in België (1988).

Prof. A. A. van Ruler (+ 1970) beschouwde de kerk als een onderdeel van een brede beweging van God naar de menselijke werkelijkheid toe, teneinde hier op aarde het Rijk gevestigd te krijgen. *"Niet wij moeten binnen zijn"*, zei hij, *"maar de wereld moet binnen zijn. De kerk is niet onze identiteit - die hebben we van God gekregen - noch is ze een eindpunt. De kerk mag slechts een middel zijn op de weg naar het Koninkrijk Gods"*. Maar de kerk is toch nodig, dat blijkt uit een boekje van hem dat in 1971 verscheen met de titel **"Waarom zou ik naar de kerk gaan?"** Daarin geeft hij een aantal redenen om naar de kerk te gaan die hij telkens in een hoofdstuk uitwerkt :

- 1) om een gewoonte vol te houden
- 2) een traditie verder te zetten
- 3) de lofzegging te volbrengen
- 4) de wereld voor te dragen
- 5) mijn bestaan tot op de bodem te doorgronden
- 6) het heil te ontvangen
- 7) tot het licht te komen
- 8) in de gemeenschap te worden ingelijfd
- 9) in het openbaar het geloof te belijden
- 10) eventueel een ambt te dragen
- 11) rust te vinden
- 12) gesticht te worden
- 13) de verlossing van de wereld te vieren
- 14) mijn bijdrage aan de gemeente te leveren.

Hieruit blijkt onder meer, dat we niet (alleen) naar de kerk gaan om "iets te ontvangen" of "er wat aan te hebben". Die gedachte leeft nog wel eens onder kerkgangers (en "niet meer" kerkgangers). Men verwacht iets van de kerk en als men daarin wordt teleurgesteld, wendt men zich van de kerk af. Alleen op momenten van doop, huwelijk, begrafenis wil men nog wel eens een kerk van binnen zien. Toch is het van belang te beseffen, dat er een wederkerigheid tussen ontvangen en geven is. Zoals liefde nooit van één kant kan komen, zo is het ook op het gebied van het geestelijke en kerkelijke leven.

Er zijn in onze kerken heel wat mensen die belijdenis van het christelijke geloof hebben gedaan, maar helaas het engagement met de gemeente weggeschoven hebben. Daar kunnen redenen voor zijn en die worden ook gegeven. Maar de vraag naar de belofte bij de belijdenis *"verlang je verder je aandeel te hebben in de kerkelijke gemeenschap en zul je de gaven, die je gekregen hebt, gebruiken ten dienste van die gemeenschap"* wordt in onze kerk niet voor niets gesteld. Hoe kun je meezingen in een koor als je je niet engageert, hoe kun je lid van een sportclub zijn als je niet komt en geen contributie betaalt ?

Ds. Cor DE BEUN,
predikant te Brugge

Synodevoorzitter aan het woord

Mondialisering

Ook de VPKB ontsnapt niet aan de mondialisering. Onlangs hadden wij een meerdagengesprek over het programma *Mission in Unity* van de WARC, dat tot doel heeft autochtone en allochtone christelijke gemeenten dichter bij elkaar te brengen met het oog op een zekere samenwerking. Dit punt zou later eens breder aan de orde moeten komen in INFO.

Nu iets meer over hoe ook de Marsveldstraat onderhevig is aan mondialisering. Op het bureau hebben altijd al Vlamingen, Walen en Brusselaars naast elkaar gewerkt. Het was ook niet abnormaal dat we op Nederlanders konden rekenen. De laatste jaren is de verscheidenheid aan nationaliteiten echter sterk toegenomen.

De *Service Protestant de la Jeunesse* mag zo rekenen op o.a. een Duitse en een Schotse werkracht. Voor de *Ecumenical Youth Council in Europe* werken een Duitse secretaris-generaal met een Poolse secretaresse en een stagiaire uit Letland. Sinds 1 jaar heeft het synodebureau een Rwandese concierge, Protestantse Solidariteit heeft al een aantal jaren een Colombiaanse in dienst en vanaf 1 november a.s. krijgt de *Service Protestant pour l'Education Permanente* een Rwandese verantwoordelijke.

Al deze mensen maken de Wereldkerk zeer concreet. Een aantal plaatselijke gemeenten kennen ook dit fenomeen. Buitenlanders, migranten, azielzoekers komen met hun problemen, met hun armoede maar ook met de rijkdom van hun geloof, gezangen, dansen, cultuur, taal, keuken, kinderen... En dat is een uitdaging tot nieuw leven in de Kerk. Staan wij open voor deze vernieuwing?

Ds. Daniel VANESCOTE

Waar ik het met u over zou willen hebben

De Coördinatie Getuigenis en Dienstbetoon t.a.v de wereld, voorheen de 'Zendingscommissie' straks Coördinatie 'Kerk en Wereld'

De missionaire taak van de kerk bestaat uit woord-en-daad-getuigenis van het evangelie 'tot het uiterste der aarde'. Zo gaan zending en ontwikkelingssamenwerking hand in hand.

De zending is ook al lang geen zaak meer van éénrichtingsverkeer maar van partnerschap. Het is delen en helen in gemeenschap te midden van een gebrokenheid, verdeeldheid en ongelijkheid van deze wereld. En daarmee is de missionaire kerk ook geroepen om het onheil te identificeren en het heil in Christus onder woorden te brengen en vorm te geven.

De specifieke benadering van missionaire dienst kan alleen maar contextueel worden bepaald en moet telkens opnieuw inhoudelijk worden ingevuld.

Dat alles is een voortgaand en nimmer eindigende opgave voor de wereldwijde kerk.

Zo'n vier jaar geleden werd deze coördinatie in het leven geroepen ingevolge een reorganisatie van de diverse commissies van onze kerk en de 'Mission Statement' die een heroriëntatie van het zendingswerk beoogde. Sindsdien is er heel wat veranderd en gebeurd. Hier volgt een kort, niet uitputtend bedoeld, overzicht.

- De samenwerking tussen de coördinatie en Protestantse Solidariteit werd intenser en is structureel verankerd. Hun 'Know How' bij onze projecten is van groot belang en onze ondersteuning en contacten zijn belangrijk voor hen.

- Er werden partnerschapsovereenkomsten gesloten met onze twee bevoorrechte partners : de *Eglise Presbytérienne au Rwanda* en de *Verenigende Gereformeerde Kerk in Zuidelijk Afrika*. Deze overeenkomsten werden inmiddels uitgebreid met gezamenlijke principes voor onderlinge uitwisseling van professoren en predikanten.

- Wederzijdse ontmoetingen en technische bezoeken worden zorgvuldig gepland.

- De financiële ondersteuning van onze partners loopt meer en meer via goed uitgewerkte en afgebakende projecten.

- De actie 'Ik help een kind' werd herzien en op punt gesteld en wordt van dichtbij gevolgd.

- Het overleg en de samenwerking met onze Europese partnerkerken die op hetzelfde zendingssterrein actief zijn werd aangehaald en krijgt meer en meer structurele vaste vormen.

- De coördinatie is goed uitgebouwd. De coördinatoren (beide predikanten) hebben zich omringd met enkele specialisten op het domein van de internationale relaties en ontwikkelingssamenwerking. De taakomschrijving werd geactualiseerd. Er werden diverse werkgroepen opgestart en reeds – op papier – bestaande werden en worden ge(her)ïnstalleerd. Een adequate taakverdeling tussen de groepen (zie beneden) werd uitgewerkt.

- De werving voor zendingsafgevaardigden in de gemeenten is hervat. Bij deze dan ook een oproep aan alle gemeenten om iemand af te vaardigen.

- Een eerste inventaris van lokale kerkelijke contacten en projecten werd opgemaakt en wordt verder vervolledigd.

- In afwachting dat er een werkgroep 'Kerk en Politiek' kan worden geïnstalleerd (graag zien we ook hiervoor geïnteresseerde en capabele kandidaten tegemoet) volgt de coördinatie de Noord-Zuid problematiek en spreekt zij in alle openheid met haar partners over sociaal-politieke ontwikkelingen in hun land. In het verlengde hiervan, werd

al een eerste studiedag georganiseerd om de problematiek in de regio van de Grote Meren. Een vervolg hierop is in voorbereiding.

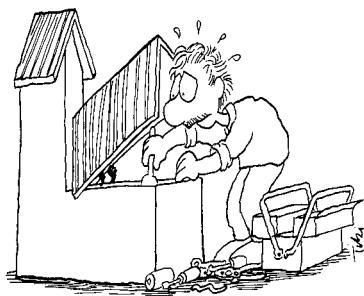
- Tevens wil de coördinatie met enige regelmaat diverse specialisten uitnodigen om haar te laten instrueren in de haar toebedeelde opdracht.

Projecten

Zoals de 'Mission Statement' het voorschrijft, gaat 80 % van onze financiële middelen van de 'zending' naar onze partner in Rwanda en de resterende 20 % naar de 'rest van de wereld'.

Jaarlijks legt de coördinatie een beschrijving en begroting van de projecten ter synode neer, zodat u allen goed geïnformeerd bent.

Van deze gelegenheid wil ik gebruik maken om het nieuwe project voor de *Verenigende Gereformeerde Kerk in Zuidelijk Afrika (VGKZA)*, dat voor de helft voor rekening van de 20 % begroting komt, kort voor te stellen. Het betreft hier het 'Home Based Health Care Program' oftewel een thuiszorg voor HIV/Aids patiënten door vrijwilligers. Zo'n kleine 5 miljoen mensen in Zuid-Afrika zijn besmet. Het hoogste aantal hiervan bevindt zich in de provincie Kwazulu Natal. De VGKZA is al verscheidene jaren betrokken in deze

problematiek en heeft deze tot één van haar belangrijkste prioriteiten op diaconaal vlak gemaakt. Zowel op regionaal als op plaatselijk vlak zijn diverse Aids programma's en projecten opgestart zoals : vorming voor kerkleiders, training van vrijwilligers in de thuiszorg en het opstarten van groepen ter ondersteuning van weeskinderen van Aids-slachtoffers. Het project dat we u voorleggen wil nu 10 nieuwe groepen van elk acht vrijwilligers voor deze thuiszorg initiëren en dat binnen de twaalf maanden. Bovendien wil men in elke regio een commissie, bestaande uit leden van lokale gemeenten, gezondheidscentra en hospitalen oprichten die deze groepen zullen begeleiden en superviseren. Onze bescheiden bijdrage voor dit project werd vastgelegd op zo'n Euro 7.000. Wij hopen en bidden dat dit project meer zal zijn dan een druppel op een hete plaat, eerder de eerste druppel van een zachte regenbui.

In het najaar zal de 'RESAC' conferentie, Gereformeerde Europa Zuid-Afrika Conferentie, doorgaan in Antwerpen (Theologisch en Pastoraal Centrum) van 19-21 november 2003. De coördinatie staat namens de SR mee in voor de organisatie en verheugt zich op dit gebeuren.

De structuur van de coördinatie

Groep 1, met daarin de beide coördinatoren, extra ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers van de andere werkgroepen, staat in voor het algemeen beleid en de strategieën m.b.t. zending, werelddiaconaat en ontwikkelingssamenwerking (wij beogen daaraan ook kerk en politiek, vrede en gerechtigheid, migranten en vluchtelingen toe te

voegen), en stelt een beleidsplan op dat jaarlijks wordt getoetst en eventueel bijgesteld.

Deze werkgroep wordt opnieuw een commissie en de leden ervan worden door de Synode verkozen.

In deze groep zitten vertegenwoordigers van de diverse werkgroepen en iemand uit de Synodale raad.

Als coördinatie hebben wij ook als taak om de internationale aspecten van het migratievraagstuk te behandelen en dit in overleg met de Migrantcommissies. Bovendien zijn wij ook verantwoordelijk voor de politieke aspecten van de vraagstukken op het terrein van onze coördinatie (Noord-Zuid-verhoudingen, ontwikkelingsbeleid, etc.). Voorlopig wordt deze thematiek nog binnen groep 1 behartigd. Wij hopen in de toekomst hiervoor een aparte cel op te richten.

Groep 2 is een permanente werkgroep bestaande uit 9 leden, die op basis van het beleidsplan en de strategieën verantwoordelijk is voor de uitvoerende en begeleidende taken. De leden worden voorgedragen door de coördinatoren en benoemd door de Synodale Raad. Zij hebben een permanent afgevaardigde in groep 1.

Groep 3, Protestantse Solidariteit is een NGO (niet-gouvernementele organisatie) met de juridische vorm van een v.z.w. die hoofdzakelijk belast is met het voorbereiden, indienen, beheren en volgen van projecten en programma's in ontwikkelingslanden, die gefinancierd worden door de Belgische bilaterale of de Europese hulpprogramma's. Sommige projecten en programma's die geïnitieerd worden binnen de coördinatie worden via P.S. gekanaliseerd. De beheerraad bestaat uit 6 personen. Eén lid van groep 1 is permanent lid van de raad van bestuur van P.S.

Groep 4 is een permanente werkgroep voor het 'Zendingsprogramma voor Jongeren'- KAP. In deze groep werken de beide jeugdcommissies van de V.P.K.B., Op Vrije Voeten en 'Service Protestant de la Jeunesse' nauw samen. (7 Leden)

Vreugde en zorgen

De coördinatie is verheugd over de goede relaties met de E.P.R. en de V.G.K.Z.A., de toewijding en inzet van alle mensen uit de werkgroepen en de inzet van de gehele kerk voor het getuigenis en dienstbetoon t.a.v. de wereld. Het is uiteraard niet allemaal rozengeur en maneschijn.

De partnerschappen geven ook wel eens aanleiding tot de nodige zorgen en problemen. Structuren zijn niet erg uitgebouwd en dat maakt het opvolgen en managen van projecten niet altijd gemakkelijk in landen als Rwanda en Zuid-Afrika. Het werken d.m.v. projecten vergt een hele omschakeling en een andere aanpak.

De sociale en politieke situatie in Rwanda wordt wel eens verschillend beoordeeld.

De apartheid in Zuid-Afrika mag dan al lang tot het verleden behoren, maar de economische apartheid, de sterk gekleurde kloof tussen arm en rijk groeit nog aan en de kerkelijke apartheid is nog steeds niet opgelost.

Onze mogelijkheden en middelen om te delen en te helen zijn eerder beperkt.

Dit alles is slechts een greep uit de vragen en problemen waarmee wij worden geconfronteerd en uitgedaagd niet het minst ten aanzien van ons geloof om te blijven hopen en verwachten dat kleine daden ook van kleine kerken Gods Koninkrijk dichterbij brengen.

Tot slot

Zoals u hebt kunnen lezen gaat er veel om in bovengenoemde coördinatie en het is een boeiende en essentiële tak van het kerkelijke werk. Het coördinatorschap, dat bovenop al de andere werkzaamheden komt, is veeleisend maar ook verrijkend en het schenkt grote voldoening. Ik hoop dat het werk van de coördinatie u bemoedigt om uw engagement voor de 'zending' nog op te drijven.

*Ds. Marc LOOS,
coördinator*

Nieuws uit de Synodale Raad

Protestanten solidair met uitgesloten arbeidsmarkt Ford - Genk

De Verenigde Protestantse Kerk in België is enorm geschokt door de onverwachte mededeling van de directie van Ford-Europa. Koudweg wordt er aangekondigd dat er 3.000 ontslagen moeten vallen in Genk, in de fabriek van de vierderijkste multinational van de wereld, nog niet gesproken van de werknemers in toeleveringsbedrijven.

Wanneer het recht om zaken te doen regelrecht indruist tegen de rechten van de mens, dan rijzen er bij de VPKB vragen rond de uiteindelijke doelstelling van de multinationals. Is de mens gemaakt om buitensporige winst te waarborgen voor enkelingen of moet de economie ten dienste blijven staan van de mens? Er rijzen bij ons ook vragen rond de onmacht van de Belgische politici t.a.v. de internationale economische machten: zullen we een tweede Renault-scenario meema-

ken? Hoeveel menselijk leed moeten er nog geleden worden vooraleer onze regering besluit, fundamentele maatregelen te treffen om verandering te brengen in de loop der gebeurtenissen?

Het Evangelie heeft in de eerste plaats menselijkheid op het oog. De God van de Bijbel is een bevrijdende God, die liefheeft en die staat voor rechtvaardigheid. Als Kerk willen wij onze solidariteit betuigen met diegenen die slachtoffer geworden zijn van de economische herstructurering in ons land en van de gevolgen van de mondialisering elders in de wereld. Christenen kunnen niet ongevoelig blijven bij het zien van het leed, dat veroorzaakt wordt door dergelijke herstructureringen. Eens te meer worden mannen en vrouwen door de economische eisen herleid tot pionnen en instrumenten, hetgeen voor ons protestanten onaanvaardbaar is.

Wij sluiten ons aan bij de aanbevelingen van de Wereldbond voor Hervormd/Gereformeerde Kerken om een diepgaand onderzoek in te stellen naar de juiste verhouding tussen economie en geloof en bij de verklaringen van de bisschop van Hasselt. Wij moedigen onze protestantse kerken aan om concreet hun solidariteit te betuigen met de personen die ontslagen werden.

Wij hopen tot slot dat de betrokken personen die op politiek, economisch en sociaal vlak beslissingsrecht hebben, samen oplossingen vinden die rekening houden met de waardigheid van de mensen die getroffen werden door dit sociale drama, niet alleen in België maar in heel de wereld.

BELPRO

Brussel, 3 oktober 2003

Nessonvaux

Predikant en hoogleraar met emeritaat, Charles LEJEUNE, is bereid om als consulent gedurende een periode van 2 jaar de bediening van de gemeente Nessonvaux op zich te nemen.

Synodale raad

Het district Antwerpen-Brabant-Limburg heeft sedert kort een nieuwe afgevaardigde in de synodale raad om het mandaat van dhr. Johan OPOKA af te maken. Het gaat om dhr. Han ROOZE, kerkenraadslid van de gemeente S.O.W.-Brussel.

Media-verantwoordelijke Franstalig

De synodale raad heeft besloten om beroep te doen op Michel DANDOUY voor de taak van media-verantwoordelijke, welke verleden jaar door de synodevergadering werd goedgekeurd. M.Dandouy vervulde deze taak reeds ad interim. Er zal hem nu gevraagd worden om deze plaats, waarvoor nog heel wat onbenutte mogelijkheden open liggen, uit te bouwen.

Synodevergadering 2004

In 2004 wordt de synodevergadering opnieuw tijdens een weekend georganiseerd met overnachting ter plaatse. Rekening houdend met de nodige ruimte voor de synode maar ook met de huurprijs hebben we opnieuw voor het Diocesaan Centrum Torhout geopteerd.

Wat betreft de data voor deze synode, kunt u alvast zaterdag 27 en zondag 28 november 2004 in uw agenda noteren.

Nieuws uit de coördinaties

Volwassenenvormingswerk

Sinds 1986 wordt het vormingswerk van de VPKB (VFW) erkend door het ministerie van cultuur als vormingsinstelling. Op deze manier kan er een vormingspredikant/-werker worden aangesteld. De kosten worden grotendeels door de overheid betaald. Door een nieuw decreet in 1994 had het vormingswerk van de VPKB op zich te weinig uren en werd er samenwerking gezocht met andere organisaties. We organiseerden ons in een koepel, Motief vzw genaamd. Dit decreet zorgde wel dat naast de vormingswerker ook de administratieve kracht gesubsidieerd werd.

In 2003 moesten alle vormingsinstellingen opnieuw een aanvraag voor subsidiëring indienen met de verstrengde criteria dat er sprake is van een specialisme en een echt samenwerkingsverband. Het vormingswerk van de VPKB heeft dit gedaan; opnieuw met een aantal partners van Motief vzw.

Kaalslag bij de vormingsinstellingen

Dat het ons en ook de andere instellingen niet gemakkelijk gemaakt wordt, is het minste dat gezegd kan worden na het voorontwerp van beslissing door de commissie vormingsinstellingen. Van de 31 dossiers die werden ingediend om als gespecialiseerde vormingsinstelling gesubsidieerd te worden, werden slechts vijf aanvragen goed gekeurd. Eén aanvraag werd wegens een dag te laat niet eens in behandeling genomen.

Ook ons samenwerkingsverband mag het huiswerk nog eens overdoen. Bij de vijf goedgekeurde instellingen zit overigens niet één instelling die werkt rond levensbeschouwingen. Als het ministerie voet bij stuk houdt na de behandeling van de

verhaalschriften dan betekent dit een kaalslag in het landschap van de culturele sector.

Een woordje uitleg

In het geval van Motief is het thema "theologie en maatschappij" en de visie die daarachter geschreven is, aanvaard als gespecialiseerd thema. De visie wordt gezien als een sterk uitgangspunt. Verder voldoen we aan alle criteria, behalve dat de commissie deze visie niet terug kon vinden in de omschreven activiteiten. We maken gebruik van de mogelijkheid van een bezwaarschrift met een mondelinge toelichting want we zijn er zeker van dat onze visietekst ook echt overeenkomt met de praktijk van ons werk. We denken goede argumenten te hebben om de commissie daarvan alsnog te overtuigen.

We houden nog altijd moed, hoewel deze onzekerheid die nu tot waarschijnlijk eind december kan aanduren zijn weerslag heeft.

Toekomst

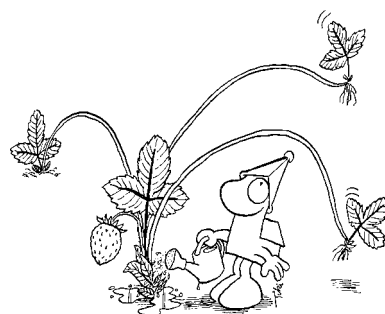
De werkgroep vormingswerk van de VPKB is overigens wel degelijk aan het werk om naast deze perikelen een aantal ideeën te realiseren. Zo heeft u kunnen lezen over de verschillende regionaal opgezette leeravonden (op vraag van de gemeenten) rond 'bezoekwerk' en 'samen gemeente zijn'. Intussen is er al één "doorpraat"-avond geweest voor en met gemeenten met vele nieuwkomers waarvan velen anderstalig en met verschillende culturele achtergronden.

We zullen samen met Op Vrije Voeten de dagen voor kindernevendienstleiding en tienerdienstleiding vervolgen. En we hebben de grote wens

geuit een theologische conferentie op te zetten. Ook de samenwerking met de faculteit : de publiekslezingen en open cursussen blijven bestaan. De theologische vorming voor gemeentelieden blijft tot de mogelijkheden behoren, deze vorming mag echter (binnen het nieuwe decreet) niet gekoppeld worden aan een beroepsopleidend programma. En daar zal dus nog verder over gesproken moeten worden. Het vormingswerk zal ook met en in het nieuwe decreet mee blijven helpen aan de opbouw van de kerk in samenspraak met en in samenwerking met de gemeenten en andere werkgroepen binnen de VPKB.

Tenslotte wil ik alle predikanten, professoren en andere medewerkers bedanken die al gedurende jaren binnen, maar ook naast en bij hun werkzaamheden vele uren van vorming verzorgen. Het VFW ondersteunt waar nodig ook deze activiteiten. En deze vorming is niet alleen onmisbaar voor het bestaan van het VFW, ze is bovenal zo noodzakelijk voor de kerk en het gelovig leven.

*Namens de werkgroep
Eefje VAN DER LINDEN
ds. Saskia KETELAAR*

Nieuws uit de coördinaties

Volwassenenvormingswerk

Bijbelse Iconografie in de eeuw van Rembrandt

**5, 12, 19 en 26 november
2003 van 14-17uur**

*Universitaire Faculteit voor
Protestantse Godgeleerdheid Brus-
sel*

Deze cursus wordt geleid door
Hugo Van de Walle, wetenschap-
pelijk medewerker aan de Facul-
teit in Brussel, ere-inspecteur-
adviseur protestantse godsdienst.

Prijs : 28 Euro / studenten gratis.
Inschrijven is verplicht.
Het cursusgeld stort u op nr.

001-1453627-61 van
Volwassenenvormingswerk. Het
aantal deelnemers is beperkt!

Verdere inlichtingen zijn te ver-
krijgen bij:

*Hugo Van de Walle
G.Bergmannlaan 59/4,
1050 Brussel
tel.: 02/662 12 24 of bij*

*VPKB-Volwassenenvormingswerk
Marsveldstraat 5
1050 Brussel
tel.: 02-510 61 62.*

Gemeenteavonden : gelovige, gemeente en kerk zijn in de 21ste eeuw

In de maand november organi-
seert de Werkgroep voor Missio-
naire Gemeenteopbouw in samen-
werking met enkele gemeenten
drie maal de gemeenteavond : **ge-
lovige, gemeente en kerk zijn
in de 21ste eeuw.**

Waar en wanneer ?

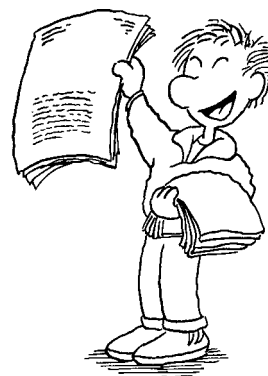
- Op vrijdag 14 november ko-
men de gemeenten Menen,
Roeselare en Ieper samen in het
kerkgebouw van Menen om 20.00
uur.
- Op zaterdag 22 november
gaat de avond om 18.30 uur door
in Oostende.

- Op woensdag 19 november
organiseren de gemeente
Boechout en Antwerpen-Zuid de
avond in de Sanderusstraat om
20.00 uur.

U bent allen welkom !

*Koen DE BRUYCKER,
namens de werkgroep voor
Missionaire Gemeenteopbouw*

Voor meer informatie :
09 225 08 98 of
koen.de.bruycker@skynet.be

Nieuws uit de coördinaties

Jeugdwerk

Kinderweekend : 8 en 9 november 2003

Zijn we allemaal hetzelfde ?

Niet kunnen zien, horen of lopen, zou jij dat kunnen ? Wil je dit weten, moet je zeker mee op weekend.

Durf je het aan in een andere, voor ons onbekende wereld te stappen ? Een weekend vol spanning, uitdagingen en spelen. Wat er allemaal gebeurt, blijft nog een grote verrassing maar het belooft spannend en leuk te worden.

Waar ?

De Wingerd, Oude Heerweg 109 - 9160 Lokeren. Tel. 09/348.63.21

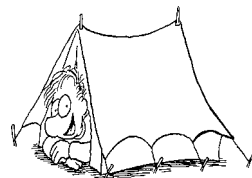
Wie gaat er mee ?

Alle kinderen tussen 8 en 12 jaar.

Kostprijs ?

Het weekend kost Euro 25, te storten op rekeningnummer 001-0476849-73 met vermelding "KWE + naam deelnemer".

Het internationale jaar van mensen met een handicap

Protestants Platform voor Jeugd en Jeugdwerk (PPJ)

Ondanks de grote verscheidenheid aan VPKB-gemeenten in Vlaanderen hebben we de laatste jaren ontdekt dat er een duidelijke en groeiende aandacht is voor de jeugd in onze kerk. Een grootscheepse bevraging, die ondertussen al weer enkele jaren achter ons ligt, benadrukte dit.

Een mooi bewijs van deze stijgende aandacht is de aanstelling van jeugdpredikanten. Zo zijn er Koen DE BRUYCKER in Gent-Centrum, Katelijne DEPOORTERE in Antwerpen-Zuid/Boechout en Edwin DELEN in Antwerpen-Noord. Zij hebben alle drie in hun takenpakket een specifieke opdracht meegekregen met het oog op de jeugd in de kerk. Bovendien klinken termen als "jeugd-ouderling", "jeugdviering", "tienerclub", "jongerenwerking"... heel veel mensen niet vreemd meer in de oren. Dit in gedachte leek het ons, OVV,

als protestantse jeugdcommissie van de VPKB, in samenspraak met de jeugdpredikanten, tijd om zoveel mogelijk sleutelfiguren voor de jeugd bij elkaar te brengen om grondig van gedachte te kunnen wisselen.

Waarom ?

Enerzijds wilden wij de band tussen OVV en de lokale gemeenten weer nauwer aanhalen. Anderzijds zagen wij dat het "jeugdwerklandschap" in de VPKB opgebouwd was uit een heel aantal eilandjes, die bovendien niet altijd even druk bewoond waren. Het leek ons daarbij dan uiterst belangrijk om de actoren binnen het protestantse jeugdwerk samen rond de tafel te krijgen om elkaar beter te leren kennen en tegelijkertijd om van elkaar te leren en liefst ook nog te gaan samenwerken. Binnen dit kader is het nieuwe Pro-

testantse Platform voor Jeugd en Jeugdwerk ontstaan. Het zogenaamde PPJ heeft tot doel om zoveel mogelijk jeugdverantwoordelijken samen te brengen om onderlinge uitwisseling en samenwerking te stimuleren. Het platform is ook een 'broedplek' waar nieuwe ideeën en projecten geboren kunnen worden ter bevordering van het jeugdwerk in de VPKB.

Rondetafelgesprek

Voor de zomervakantie, op 20 mei, werd een eerste rondetafelgesprek opgezet waarbij alle jeugdverantwoordelijken en alle Vlaamse VPKB-gemeenten werden uitgenodigd om een eerste brainstorm te hebben over het kerkelijke jeugdwerk. Onder de noemer 'OVV in de kerk, de kerk in OVV' kwamen vertegenwoordigers uit 11 kerken (uit Oost-Vlaanderen, Brussels, Antwerpen en Limburg) sa-

Protestants Platform voor Jeugd en Jeugdwerk en Op Vrije Voeten

Heeft u interesse in de werking van het PPJ of OVV ?

Bent u op zoek naar een jeugdwerker bij u in de buurt (of verder weg) om samen iets op te zetten ?

Heeft u andere vragen met betrekking tot jeugd en jeugdwerk?

Dan kunt u steeds contact opnemen met OVV:

*Protestantse jeugddienst en -raad
Op Vrije Voeten vzw
Schermersstraat 32
2000 Antwerpen*

*T: 03/226.91.95
F: 03/226.33.45
ovv@vpkb.be - www.vpkb.be/jeugd*

Nieuws uit de coördinaties

(vervolg van "Protestants Platform voor Jeugd en Jeugdwerk")

men voor een eerste ontmoeting. Zelfs het districtsbestuur ABL was aanwezig!! Op de première van het PPJ werd er vooral gewerkt rond een eerste kennismaking met elkaar. Toch was er ook de ruimte voor de nodige discussie. Aan de hand van enkele stellingen kwamen de tongen snel los en werd er duchtig gediscussieerd over een aantal nieuwe ideeën en projecten.

Resultaten

We schetsen hier enkele resultaten :

- Eén van de nieuwe projecten is reeds van start gegaan. Voor het vieringproject heeft iedere kerk begin september een bundel toegezonden gekregen met een handleiding voor een jeugdviering. Het was de bedoeling om deze viering in zoveel mogelijk kerken te laten doorgaan. Vanuit de verschillende positieve reacties hierop kunnen wij opmaken dat dit project nood heeft aan een vervolg.

- Vanuit het PPJ willen we ook in 2004 nieuw leven blazen in de jongerensynodes. Op het synode-weekend in 2004 plannen we om binnen het thema van de synode een jongerenprogramma op te zetten. Wij zijn er van overtuigd dat de stem van de jeugd meer gehoord mag worden in de kerk, en welke plek is dan beter dan de synode om ons te laten horen... In het najaar van 2003 willen we reeds van start gaan met een werkgroep die samen met ons deze jongerensynode wil voorbereiden. Geïnteresseerden kunnen steeds contact opnemen met OVV.

- In het PPJ was iedereen het er over eens dat er een betere uitwisseling moet komen van gegevens met betrekking tot activiteiten. Daarom werd met de webmaster van de VPKB van start gegaan met de creatie van een on-line-activiteiten-

kalender. Voorlopig zit dit nog in een proefstadium. Zodra het wat meer op punt staat zullen de nodige stappen ondernomen worden om een uitgebreide databank te creëren met een activiteitenoverzicht van de jeugdactiviteiten in de VPKB.

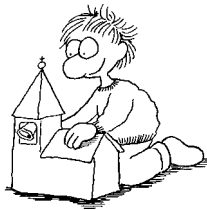
Hoe verder ?

Dit alles is nog maar het tipje van de ijsberg aan mogelijkheden die wij in het PPJ naar boven willen halen. Voorlopig hebben we samen met de deelnemers beslist om twee keer per jaar een dergelijke rondetafel te organiseren. In de tussentijd is er dan de mogelijkheid om in kleinere groepjes ideeën en projecten verder uit te werken. Hoe we verder dan de onderlinge contacten willen blijven onderhouden en zal één van de agendapunten worden op het volgende platform. Ook zullen voorbije projecten kort geëvalueerd worden en zal een planning gemaakt worden voor de uitwerking van nieuwe ideeën.

Het volgende PPJ staat gepland op donderdag **20 november 2003**, om 19u.30 in het gebouw van OVV. Wij willen alle geïnteresseerden voor de jeugd hier van harte uitnodigen om samen met elkaar te bouwen aan een breed en gevarieerd jeugdbeleid binnen de VPKB.

Nieuws uit de coördinaties

Kindernevendienst

De symbolen licht en duisternis

“Ben jij ook zo bang in het donker?”

Hieronder vindt u een uitgewerkt zondagschoolmoment rond het thema licht en duisternis.

- Intro : verduister indien mogelijk de ruimte van de kindernevendienst en laat de kinderen één voor één in het donker binnegaan. Laat daarna het licht terug binnen.

- Laat de kinderen vertellen over ervaringen met licht en donker. Wat vinden ze leuker : de dag of de nacht ? Hoe voelen ze zich als de zon schijnt, op een donkere dag met regen, 's nachts bij hevig onweer, 's nachts alleen thuis ?

- Vraag of er ouders zijn, die 's nachts moeten werken. Of de kinderen al eens een feest meemaakten dat tot een eind in de nacht duurde. Leg uit dat men vroeger geen elektriciteit had en dat het 's nachts dus donker was. In de tijd van de bijbel was men helemaal afgestemd op het ritme van dag en nacht.

- Leg twee grote kartons op de grond met de woorden licht resp. duisternis. Leg er enkele stiften bij en laat de kinderen een aantal begrippen zoeken die passen bij licht en bij duister. Zorg ervoor dat zeker volgende woorden aan bod komen : zon – sterren – blij – bang – middag – middernacht – dag – nacht – morgen – avond – zomer – winter – slapen – school – zorgen – God.

- Leg uit waarom zorgen en angst bij het duister horen; negatieve gevoelens kunnen de bovenhand krijgen in het donker. In de bijbel en in onze taal ook worden

nacht en duisternis vaak gebruikt om het kwaad in te kaderen. Vraag of de kinderen al eens een griezel-film gezien hebben. Wanneer speelde die zich af, overdag of 's nachts ?

- Leg uit waarom God bij het licht past; God is goed; Hij is een licht voor ons. Als we het moeilijk hebben of als we bang zijn, dan is Hij daar voor ons. We zijn dus nooit alleen. Hij komt ons te hulp in het duister.

- Voor het gebedsmoment kan gedacht worden aan mensen die in het donker moeten leven, mensen die het moeilijk hebben. Laat de kinderen zelf voorbeelden zoeken en steek voor elke groep mensen een theelichtje aan. Vertel dat in elke dienst voor die mensen gebeden wordt, dat God hen een beetje van Zijn licht mag geven.

- Zing tot slot een lied om licht.

P.S. Doet u soms iets aparts met de zondagschool, hebt u een eigen methode of leuke ideeën, had u een toffe uitstap, laat het ons weten !

Mail naar k.depoortere@vpkb.be of stuur het naar Pyckestraat 38, 2018 Antwerpen.

Protestantse Solidariteit

Uw NGO voor ontwikkelingshulp

Kerstkaarten

Gemaakt in Gisenyi, Rwanda, met gedroogde bananenbladeren.

Euro 2,50 voor een pakje van 5 kaarten.

Verkocht ten voordele van het project “Strijd tegen AIDS” opgezet samen met de EPR.

Nu te bestellen op onderstaand adres.

Marsveldstraat 5
B-1050 Brussel
Tel. + 32 2 510.61.80
Fax + 32 2 510.61.81
e-mail
solidarite.protestante@skynet.be
Rekening 068-066 90 10-28
(bedragen vanaf Euro 30 zijn fiscaal aftrekbaar)

Agenda

November

- 08 Synodale raad
BRUSSEL
- 22 Synodevergadering
SERAING-HAUT
- 29 Studiedag
"Is God afgeschreven?"

Nieuws uit de gemeenten

Aalst : oecumenische gemeenteavonden

Thema

De Messias, gezien door de ogen van Johannes

Data en sprekers

Maandag 17 november: ds. Marc Loos, Gent-Noord
 Maandag 24 november: ds. Saskia Ketelaar, Aalst
 Maandag 01 december: E.H. Dirk De Backer, Gent

Aanvang 20.00 u Einde 22.00 u

Waar ?

Winterkapel - St.-Annakerk, Roklijf, Aalst

Prijs

Euro 1,50 /avond

INFO: : 053/71.18.44 of 053/77.73.34

In samenwerking met vzw Motief

SOW-Brussel : Katholiek-Protestants Forum

Op 20 november 2003 zal dr. R. Van Drimmelen spreken over

"Geloof in globalisering".

Globalisering is een uiterst actueel thema, mede door de spraakmakende acties van andersglobalisten. Maar wat houdt globalisering nu precies in en hebben christenen in die discussie een eigen geluid ?

Rob Van Drimmelen, econoom, heeft 14 jaar bij de Wereldraad van Kerken gewerkt waar hij zich vooral bezighield met sociaal-economische vraagstukken.

Sinds enkele jaren is hij verantwoordelijk voor het bureau van de Europese oecumenische ontwikkelingsorganisaties.

Op zijn naam staat ook een boek over dit thema : "Faith in a Global Economy".

Waar ?

Het Forum 'verhuist' dit jaar naar **Hoeilaart**, naar het **Cultureel Centrum Felix Sohie**, aan het Gemeenteplein.

Nieuws van hier en daar

De Brabantse Olijfberg prominent in Woord & Dienst

Heel kerkminnend Nederland moet inmiddels wel op de hoogte zijn van het feit, dat er in **Antwerpen** een bijzonder experiment aan de gang is. De binnenstadskerk, de 'Brabantse Olijfberg' aan de Lange Winkelstraat figureert de laatste tijd in menige publicatie, waarin het gaat om de 'kerk van de toekomst'.

Toen J. Hendrickx, de bekende professor praktische theologie, de contouren schilderde van de 'kerk als herberg' stond de Lange Winkelstraat reeds model. Op het grote 'keukenfeest' van 28 sep-

tember was deze professor dan ook de eregast in het panel. Een bruisende, veelkleurige, open en gastvrije gemeente : dat is de kerk als herberg. In *Woord & Dienst* (opiniërend blad voor de SOW-kerken) van 27 september 2003, laat Kees Posthumus ds. Egbert Rooze en diaken Margreet Swankhuisen uitgebreid aan het woord over hoe de kerkgemeenschap van 'klein en grijs' is veranderd in 'groot en veelkleurig'. Een prachtige foto van de gemeente, verzameld voor de kerk, siert het artikel.

(D.W)

Is God afgeschreven ? Oecumenische studiedag 29.11.2003

De christelijke kerken voelen zich hoe langer hoe meer in de marge van de samenleving gedreven, alsof zij niets meer in te brengen hebben, alsof religieuze en levensbeschouwelijke overtuigingen enkel tot de privé-sfeer behoren.

De terugloop van het kerkbezoek en de verbrokkeling van de geloofsovertuigingen dragen uiteraard bij tot dit gevoel.

De sprekers zullen elk op hun manier (vanuit sociologisch, theologisch en praktisch oogpunt) de uitdaging belichten waarvoor de Kerken zich in de postmoderne samenleving geplaatst weten.

De studiedag, die georganiseerd wordt door de Nationale Katholieke Commissie voor Oecumene en de Verenigde Protestantse Kerk in België, vindt plaats in de Crypte

van de Basiliek van Koekelberg (ingang deur 4). De dag begint om 9.30u. en eindigt om 16.15u.

Inschrijven kan nog tot 15 november a.s. door overschrijving van Euro 15 op "Oecumene" rekeningnummer 733-0140708-88 met vermelding van uw naam, adres en (eventueel) functie in de Kerk.

In dit bedrag is de lunch inbegrepen.

In de wandelgangen opgevangen...

Pluralisme beleven

In het vorige nummer hadden wij u meegedeeld dat op zaterdag 20 maart 2004 een synodedag zou plaatsvinden rond het thema : "Het gezag van de Schrift, een twistappel."

We hebben opgevangen dat de officiële titel is : *De Bijbel, een splijtzwam ?* met als ondertitel : *Het gezag van de Schrift.*

Fusie

Op 12 december a.s. hopen de Nederlandse Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Evangelisch-Lutherse Kerk in het koninkrijk der Nederlanden het besluit te nemen zich te verenigen. Pas dan gaan ze **Protestantse Kerk in Nederland** heten.

Lessen Nederlands

Omdat er op het synodebureau heel wat Frans- en anderstaligen werken, werd op één van de laatste personeelsvergaderingen voorgesteld dat zij lessen Nederlands zouden volgen.

Er waren zoveel geïnteresseerden, dat besloten werd om iedere donderdag van 11.30 tot 12.30u. lessen Nederlands te organiseren. Ook de Rwandese conciërge THEOPHILE en zijn vrouw hebben zich hiervoor ingeschreven, omdat ze het belangrijk vinden Nederlands te verstaan en te praten.

Nieuws van hier en daar

Etiquette voor gasten

Ik las met interesse het stuk van collega Wursten en ben hem dankbaar voor de duidelijke positie-keuze, ook al kan ik die slechts ten dele aanvaarden.

Werkend en levend, bijna letterlijk in de schaduw van het Vaticaan, valt het ons steeds zwaarder allerlei regels, verboden en geboden, gepubliceerd te zien t.a.v. viering van de eredienst, oecumenische relaties...

De laatst verschenen encycliek *Ecclesia de Eucharistia* is een goed voorbeeld, voor hoe de theorie en de praktijk verschillen. De kerk, die verschillende functionarissen in het Vaticaan menen te zien, bestaat slechts in hun herinnering. Het Romeinse diocees is verschillend van het aartsbisdom-diocees Milaan, in zijn liturgische praktijk en in zijn pastorale aanpak, laat staan van diocesen in andere landen en culturen.

Wil collega Wursten de "huisregels" respecteren, ik kan daarin meegaan voor een deel, maar welke? Zelfs in het Vaticaan werkt het al anders. Als de paus oecumenische gasten ontvangt in zijn privé-kapel, aarzelt hij niet hen toe te laten / uit te nodigen tot de communie. Dat geldt ook voor politici die christenen zijn. Tony BLAIR, anglicaan, was onlangs daarvoor een goed voorbeeld.

Ik vind het zeer frustrerend, uitgenodigd te worden voor een oecumenische viering en dan niet te mogen participeren in de communie, terwijl ik op allerlei andere momenten dat niet alleen wel kan maar zelfs uitgenodigd word om voor te gaan! Nogmaals, welke huisregels moet ik dan respecteren?

In het blad *Jesus* (doorgaans goed ingelicht) lees ik over een nieuw "huisreglement", een *Istruzione* of een Instructie, voorbereid door de

dicasterien voor de Eredienst en voor het Geloof (voormalig H. Officie). Het stuk zou eind dit jaar gepubliceerd moeten worden en zou op dit moment bij de bisschoppen op hun werktafel liggen voor eventuele suggesties.

Het verbiedt in principe aan meisjes, te functioneren als assistentjes van de priester. Het is een van de 37 liturgische "foutieve" handelingen. Daaronder worden ook vermeld de pastorale werkers die preken of de hosties uitdelen. Voor hun aanwezigheid is er geen enkele ecclesiologische noodzaak zegt het document. Het nuttigen van de communie onder beide gedaanten - algemene praktijk bij een huwelijksviering - brood en wijn wordt afgeraden en een dominee of een orthodox priester kan niet naast de priester staan in de altaarruimte. De altaarruimte zelf moet goed af te scheiden zijn van de rest van de kerkruimte, via een hek of knielbanken. Dansen in het kader van de eucharistieviering kan ook niet meer. Breng die regel maar in praktijk in Afrika!

Het toppunt schrijft het blad *Jesus*, is dat priesters, diakenen en leken gevraagd worden, onder belofte tot geheimhouding, allerlei "ketterse" praktijken aan te klagen, als het kan bij de lokale bisschop maar ook over diens hoofd heen, direct bij de diensten van het Vaticaan, de congregaties of dicasterien voor de Eredienst en/of het Geloof, een directe uitnodiging tot een "heksenjacht". Wat een toonbeeld voor pastoraat!

Ik kijk al uit naar de reacties in Frankrijk, Nederland, Duitsland op deze "huisregels", bedacht door bureaucraten, geschoold in kerkelijk recht maar doorgaans zonder veel pastorale ervaring of een zeer provinciale achtergrond. Hebben ze werkelijk geen andere problemen om aan te pakken?

Het wordt een document dat straks aanleiding wordt tot een nieuwe teleurstelling voor allen die hoopten op een andere, ruimere, royalere aanpak.

In de vele contacten hier opgebouwd en genoten, is mij zeer duidelijk geworden, hoezeer de Romana een feitelijke pluriforme kerk geworden is, ondanks het sterk centralistische systeem, dat er onder het beleid van Johannes-Paulus II gekomen is.

Als ik ergens op bezoek ga, respecteer ik graag de huisregels, maar moet ik in Bologna of Brussel de regels respecteren die in bepaalde pa-

rochies van Rome opgeld doen, terwijl de H. Vader zelf pastoraal-liturgisch in zijn privé-kapel andere regels hanteert? Ik heb het hier moeilijk mee en zou collega Wursten willen aanmoedigen, als hij elders te gast is, naar de daar dienstdoende huisregels te vragen en niet automatisch aan te nemen dat het geldt "Roma locuta, causa finita" (nvdr: Rome heeft gesproken, de zaak is gesloten).

dr. Pieter M. BOUMAN
predikant Chiesa Valdese-Methodista
d'Italia

Nieuws van hier en daar

Actualiteit van de Reformatie

Is de bladzijde van de Reformatie nu definitief omgeslagen sinds de topverteenwoordigers van de Rooms-katholieke Kerk en de Lutherse Kerken de overeenkomst over de leer van de "rechtvaardiging door het geloof" ondertekend hebben? Dit onderwerp was immers één van de voornaamste twistpunten in de 16de eeuw. Het feit dat op 31 oktober 1999 in Augsburg deze overeenkomst werd ondertekend, lijkt aan te geven dat deze bladzijde is omgeslagen, in theorie althans, want in de praktijk leeft de theologie van de verdiensten en zelfs die van de aflaten nog steeds. Maar laten we aannemen, dat de tijd zijn werk ook nog moet doen.

De zaken waarmee Kerken begaan zijn, kwamen in de loop der tijden trouwens op een ander vlak te liggen. Men kan zich dan ook de vraag stellen welke inbreng de Reformatie vandaag nog heeft. Graag leg ik u in dit kader drie punten voor ter overdenking.

1. De Reformatie heeft het lezen en bestuderen van de Bijbel opnieuw op de eerste plaats gesteld. Protestantse kerken waren plaatsen van bijbelse cultuur. Deze bijbelse cultuur had een grote invloed op het leven van al deze reformatorische christenen. Wat hun sociale afkomst ook was en welke intellectuele kwaliteiten ze ook hadden, ze werden zozeer gevormd door de geest van het Evangelie dat hun hele leven getekend werd door een levende spiritualiteit. Wanneer men in onze tijd op zoek is naar spiritualiteit en men ook meer en meer tot het inzicht komt dat spiritualiteit weer een belangrijke rol moet krijgen in de wereld die bijna helemaal opgaat in technologie en economie, zal het herontdekken van het Woord, dat Europa en zijn waarden gevormd heeft, heilzaam zijn. Het spreekt vanzelf dat

men het Schriftwoord moet proberen te verstaan in heel zijn diepte en dat men zich niet tevreden mag stellen met een oppervlakkige lezing, die het enkel in diskrediet brengt. Ook binnen het protestantisme moet men zich altijd opnieuw toewenden tot een bestudering van de Bijbel, die de geest van het Evangelie tracht te begrijpen om deze tot klinken te brengen in de grote botsingen van onze cultuur. In reformatorische optiek werden evolutie, vernieuwing, en vooruitgang (?) niet per se met principieel wantrouwen bekeken, maar wel altijd begeleid met een kritische reflexie, die voortkomt uit de geest van de bijbelse boodschap. Nu wij voortdurend geconfronteerd worden met de moderniteit en met veranderingen, zouden wij de kritische noot t.a.v. buitensporigheden en afwijkingen moeten terugvinden, zonder daarom de onontkoombare voortgang af te wijzen.

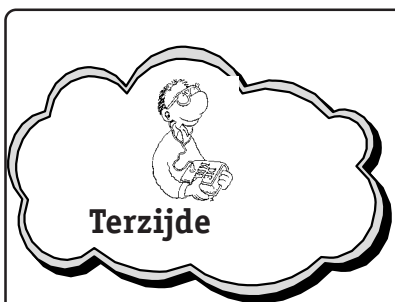
2. De Reformatie bracht al gauw de gewetensvrijheid met zich mee. Geen absolute vrijheid, waarin noch God noch gebod gekend wordt, maar een vrijheid binnen geloofsovertuigingen, aangezien deze vrijheid begrepen wordt in het kader van het bijbels getuigenis. De reformatorische christen is geroepen om zijn persoonlijke verantwoordelijkheid voor God op te nemen, om zich de boodschap van het Evangelie innerlijk toe te eigenen. Deze optiek zet aan tot het vormen van een eigen persoonlijkheid en, het individualistische aspect overstijgend, zou deze persoonlijke gedachte zich middels de uitwisseling van gezichtspunten kunnen verfijnen en meer gemeengoed worden. Reeds lang is de protestant opgevoed in en gewend aan het denken en leven met verschillen. We moeten zeker de gemeenschapszin niet onderdrukken, maar dat de eerste plaats eerder wordt gegund aan individuen dan aan het insti-

tuut is kenmerkend voor de terughoudendheid van protestanten ten opzichte van de idee van een spiritueel of moreel leiderschap. In tegenstelling tot de bedoeling van veel Vaticaanse verklaringen werken zij het normatieve standpunt, dat zij willen verdedigen, tegen, hetgeen de protestantse idee dat gewetensvrijheid op dit gebied noodzakelijk is, alleen maar versterkt.

3. Door de bevestiging van het priesterschap van alle gelovigen heeft het protestantisme de grens tussen de clerus en de leek serieus gerelativeerd. In elk geval heeft het stelling genomen tegen de gedachte dat de clerus de kerk maakt. De kerk, dat is het volk dat zich verzamelt in gemeenschappen; deze laatste doen een beroep op de dienst van predikanten, die gevormd zijn met het oog op enkele speciale taken zoals bijbelstudie, prediking en de herderlijke zorg. Maar de kerk is niet afhankelijk van de aanwezigheid van een predikant. Zij leeft, zelfs zonder een erkende predikant, en de leden hebben allen hun bediening volgens de gave hun gegeven (hun charisma) en hun capaciteiten. Op het ogenblik dat de roepingen afnemen in West-Europa, moet de concrete praxis van het algemeen priesterschap van gelovigen zowel naar waarde worden geschat als in staat worden geacht om de kerk een gezicht te geven dat dichterbij de omringende samenleving staat. Als daardoor de relatie tussen beide versoepeld zou worden, zou dat bovendien een stap in de goede richting zijn wat het getuigenis betreft.

Men zou zeker ook andere argumenten kunnen vinden om het bestaan van de kerken uit de Reformatie vandaag de dag te rechtvaardigen. De drie punten, hierboven opgeroepen, lijken mij die te zijn, die sinds de reformatie heel hun scherpte en toepasselijkheid hebben bewaard.

*Ds. Daniel VANESCOTE
(geschreven voor een Rooms-katholiek
tijdschrift)*

VPKB Leuven

Voor alle duidelijkheid meldt de gemeente Leuven, dat zij - op de vlucht voor vallende plafonds en neerstortend puin en op grond van het negatieve technische rapport over het kerkgebouw, sinds 2 maart 2003 voor onbepaalde tijd verhuisd is.

De VPKB-Leuven deelt kerkelijk onderdak met de parochiegemeenschap **St. Antonius van Padua, Schreursvest 33 - 3001 Heverlee**. Dit impliceert tevens dat de kerkdiensten vroeger beginnen nl. om 9.30u.

Nieuws van hier en daar

Studie -en ontmoetingsdag Rouw in 'levens'beschouwing genomen 22 november 2003

Op 22 november 2003 organiseren het Centrum Morele Dienstverlening van Turnhout en Geert Hulselmans rouwconsulent de studie en ontmoetingsdag **Rouw in 'levens'beschouwing genomen**.

Dood, rouw en verlies zijn universeel. Het overkomt iedereen. Hoe we ermee omgaan hangt in grote mate af van de cultuur waarin we zijn opgegroeid en van onze levensbeschouwelijk en religieuze achtergrond. In onze interculturele samenleving krijgen we steeds meer te maken met andere levensbeschouwingen dan de onze.

Zijn deze levensbeschouwingen wel zo verschillend van elkaar? Kunnen we vergelijkingen of parallellen maken? Wat zijn de achtergronden? Wat betekenen die handelingen of rituelen? Als vrijwillig of professioneel hulpverlener of geïnteresseerde kan het belangrijk zijn om de rouwende te begrijpen/benaderen vanuit hun

eigen levensbeschouwing zonder onze eigenheid te verloochenen.

Tijdens de studie -en ontmoetingsdag wordt kennis gemaakt met andere religies en levensbeschouwingen, zoals islam, boeddhisme, christendom en vrijzinnig humanisme. In de voormiddag krijgen zij de gelegenheid om te vertellen hoe zij omgaan met dood, rouw en verlies. In de namiddag krijgt het publiek de gelegenheid voor een nadere kennismaking met één van de levensbeschouwingen in een interactieve ontmoeting.

De dag vindt plaats op het **do-
mein De Hoge Rielen, Molen-
straat 62 Kasterlee, van 9 u tot
16u**.

Kostprijs Euro 20 (warme lunch inbegrepen). *Inschrijving noodzakelijk* : Centrum Morele Dienstverlening, 014/42.75.31. of cmd.turnhout@uvv.be

Oecumenisch leesrooster goedgekeurd

Het nieuwe Oecumenisch Leesrooster voor de jaren 2004-2007 werd goedgekeurd.

Dit leesrooster is volgens sommigen praktischer geworden ('geen 22 weken Leviticus meer achter elkaar') en houdt het meer rekening met de geweldige verscheidenheid die tussen en binnen de Kerken bestaat.

In het nieuwe rooster worden nu zogenaamde 'schuifblokken' aangeboden : series van vier tot zes lezingen die ergens in een periode van drie maanden, bij voorkeur in de zomer, een plaats kunnen krijgen.

Nieuws van hier en daar

Cursus levend Jodendom, nu en vroeger in Kalmthout

Door de Antwerpse Contactgroep voor Joods- Christelijke Betrekkingen wordt een cursus opgezet over de eigenwaarde van het actuele Jodendom.

De ACJCB, waarin een aantal katholieke, protestantse, joodse en niet-gelovige Antwerpenaren zich gevonden hebben, laat binnenkort op 7 woensdagavonden Joodse mensen uit Antwerpen aan het woord.

De thema's zijn :

- . joods maatschappelijk en sociaal leven te Antwerpen
- . bronnen van godsdienstig leven
- . synagoge en thuis
- . de liturgische kalender en de herfstfeesten
- . de lentefeesten
- . leven naar de thora
- . elementen uit de geschiedenis in Kalmthout

In de cursus wordt documentatie en literatuur doorgegeven. Het meeste profijt heeft men als het onderwerp van de avond reeds vooraf bekeken is. Verwezen wordt b.v. naar de boeken *S. Brachfeld : Onze Joodse Buren*,

uitg. Houtekiet, Antwerpen 2000 en *W. Zuidema : Gods Partner, uitg. Ten Have, Baarn 1992.*

De inleidingen hebben plaats van 20 tot 22 uur op woensdagen 5, 12, 19 en 26 november en 3, 10 en 17 december 2003 in het Parochiecentrum Heide-Kapellenbos, Heidestatieplein 8 - 2920 Kalmthout.

Men schrijft in voor de volledige reeks. De inleidingen kunnen niet apart bijgewoond worden. Inschrijving is verplicht op het secretariaat van de ACJCB, Lindelei 30 - 2531 Vremde.

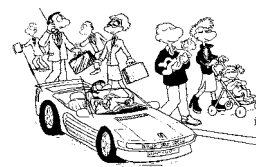
De som van Euro 30 voor de volledige reeks overschrijven op rekeningnr. 000-1521949-19 van de Antwerpse Contactgroep te Vremde.

Nadere informatie elke woensdag van 14 tot 17 uur op het telefoonnummer 03/239.00.98

Werkboekje symbolisch bloemschikken

De Provinciale Werkgroep Symbolisch Bloemschikken van het RDC Zuid-Holland geeft een werkboekje uit met suggesties voor de laatste zondag van het kerkelijk jaar, de vier adventszondagen en kerst bij het project van Nederlandse Zondagsschool Vereniging David's zoon lang verwacht.

Het boekje is voor Euro 7,50 (incl. portokosten) te bestellen via e-mail: info@rdc-zuid-holland.nl.

Personalia

Geboorte

In het gezin van Edwin DELEN, hulppredikant in Antwerpen-Noord, werd op 17 september een zoontje, Maan, geboren.

Op 21 september breidde het gezin van ds. Philippe LAURENT, predikant in Uccle, uit met de geboorte van Ysaline.

Overlijden

Met droefheid melden wij u het overlijden van ds. Philbert RIGAUX op 16 september. Hij was 71 jaar oud.

Hij diende de gemeente La Louvière van 1980 tot aan zijn pensioen in 1997. Daarvoor was hij werkzaam in het Leger des Heils.

De begrafenisplechtigheid vond plaats op vrijdag 19 september om 13.30u. in het kerkgebouw te La Louvière.

Nieuws van hier en daar

De Open Poort

Kerstnummers

Eind november verschijnt de prachtig verzorgde **kersteditie** van De Open Poort, die veel kerken al jaren als kerstgeschenk aan mensen binnen en buiten de gemeente geven.

Het kerstnummer heeft als titel **"Goeie Genade!"**. Het zal weer een mooi nummer worden met naast interessante artikelen prachtige illustraties en teksten ter verdieping en verfraaiing van het thema.

Indien u extra exemplaren wilt bestellen, vragen wij u dit **vóór 14 november 2003** te doen. Als u meer dan 5 exemplaren bestelt, is de prijs 0,62 Euro per stuk; vanaf 50 exemplaren betaalt u slechts 0,50 Euro per stuk (portokosten niet inbegrepen).

Als het allemaal teveel wordt

Met de volgende bijdragen: Het Psalmboek reikt woorden en beelden aan om met gevoelens van angst, moedeloosheid en depressie om te gaan. Maar ook verhalen uit het Nieuwe Testament wijzen een weg.

Een geestelijk verzorger in zorginstellingen laat vanuit haar praktijk zien wat het verschil is tussen de 'geestelijke verzorging' van een dominee of pastor en die van een humanist of psycholoog. Ook is er een interview met pater Guido Smets, aalmoezenier in het Universitair Psychiatrisch Centrum St. Kamillus te Bierbeek, over de rol van het godsbeeld bij de benadering van patiënten. En er is een bijdrage over het belang van gespreksgroepen voor partners van psychisch zieke mensen.

Grenzen van het leven

Allereerst kunt u lezen wat biotechnologie is en wat de toepassingen zijn, nu en in de nabije toekomst.

De honger zou technisch de wereld uitgeholpen kunnen worden, als er geen economische belangen zouden meespelen.

De bijbelse bijdrage gaat over de grenzen die God aanbrengt in de Schepping en over de opdracht van de mens. Maar ook over mensen die boven Gods grenzen uitgroeiden en die daardoor niet meer menselijk waren.

Wellicht kunnen we iets met dit verhaal in de moeilijke ethische discussie over biotechnologie.

*Voor meerdere exemplaren wordt een speciale prijs gemaakt.
Een abonnement kost Euro 19,- per jaar. Losse nummers zijn te bestellen bij:
De Open Poort, Postbus 41, 2650 Edegem; deopenpoort@vpkb.be
Zie ook: www.vpkb.be/DeOpenPoort*

Nieuws van hier en daar

Oecumenisch 'Decennium tegen geweld' gericht op VS

Het decennium ter overwinning van het geweld van de Wereldraad van Kerken (2001-2010) richt zich volgend jaar op de Verenigde Staten.

Daarmee komt het werk van de Amerikaanse kerken tegen het militaire machtsdenken en geweld in de schijnwerpers te staan. Deze kerken voelen zich daardoor gesteerd in hun roeping om de Amerikaanse regering er steeds weer van te doordringen dat ze moet vertrouwen op de kracht van vrede in plaats van de kracht van militaire overheersing.

Met het decennium wil de Wereldraad het werk van de 342 lidkerken richting geven.

Wereldraad van Kerken : christen- dom als wortel van Europa

In een verklaring over Europa benadrukt de Wereldraad van Kerken dat het christendom een centrale rol speelt in de Europese geschiedenis en beschaving.

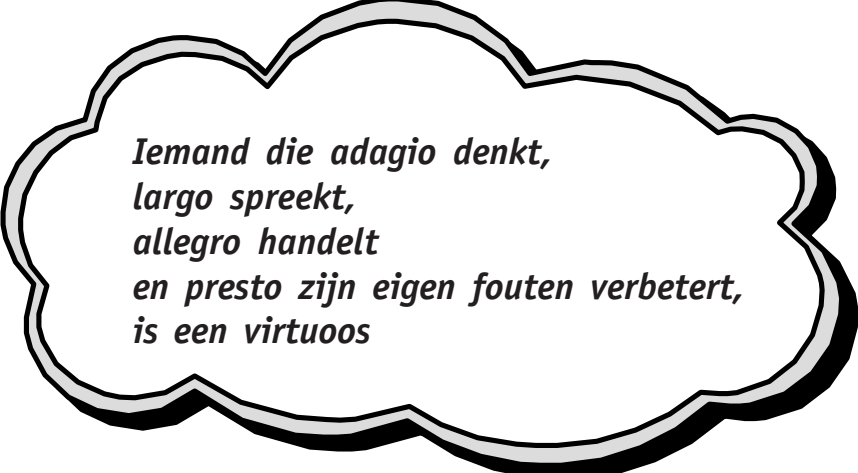
Andere godsdiensten, zoals het jodendom en de islam, hebben een belangrijke bijdrage aan de Europese geschiedenis en beschaving geleverd, maar zijn niet – zoals het christendom – zo bepalend geweest voor de vormgeving van Europa. Volgens de Wereldraad dient de rol van het christendom en de bijdrage van de andere godsdiensten een plaats te krijgen in de ontwerp grondwet van de Europese Unie. De Wereldraad staat met dit standpunt op dezelfde lijn als de Rooms-katholieke Kerk en verschillende Orthodoxe Kerken, die hiervoor al eerder pleitten.

Jaarcursus spiritualiteit in Jodendom en Christendom '04

Voor leden van commissies Kerk en Israël en voor oud-cursisten van de cursus Theologische Vorming Gemeenteleden (TVG) organiseren de Samen op Weg-kerken de voortgezette TVG-cursus Spiritualiteit in jodendom en christendom. De cursus duurt van januari tot en met december 2004.

De data van de bijeenkomsten zijn op vrijdag : 9 januari, 20 februari, 23 april, 18 juni, 3 september en 17 december 2004, telkens van 10.30 - 16.00 uur.

Aanmelding: Landelijk Dienstencentrum van de Samen op Weg-kerken, afd. Binnenland, mevr. Y.E. Hogerzeil, Postbus 8504, 3503 RM Utrecht, tel. 0031-30 880 1515, email: y.hogerzeil@kerkinactie.nl. Voor nadere informatie : www.cursustvg.org

*Iemand die adagio denkt,
largo spreekt,
allegro handelt
en presto zijn eigen fouten verbetert,
is een virtuoos*

Advertentie

Zoekt u blankhouten kerkbanken ?

*De protestantse kerk William Tyndale-Silo in
Vilvoorde heeft er een 15-tal die binnenkort in de
weg staan.*

Elk aanvaardbaar voorstel is welkom.

*Info via telefoon op nummer 02/251.83.28 of
02/269.89.46*

E-mail : jac.dejonge@belgacom.net

Protestantse Radio- & TV-uitzendingen

Programma-Informatie november 2003

Radio:

*telkens op de 2de en 4de woensdag van de maand op VRT/Radio 1
om 19.20 uur*

12 november	Radiopastoraat - Frank MARIVOET
26 november	Het grootste gebod - Frank MARIVOET

Televisie:

op zondag op CANVAS - (rond) 22.30 - 23.00 uur

geen uitzendingen deze maand

TV-Erediensten:

op zondag op TV 1 om 10.00 uur

09 november	Eredienst vanuit de VPKB-gemeente Kortrijk Thema : Het licht Voorganger : ds. Johan TEMMERMAN Medewerking : Koor "Laus Deo"
-------------	--

Contact: Frank Marivoet, C. Meunierstraat 85/0002, 3000 Leuven
Web-Site: <http://www.vpkb.be/pro>

*In dit nummer vindt u het
derde en laatste Schrift-
werk van ds. de Beun.*

*De volgende drie worden
verzorgd door ds. Veen uit
Leuven.*